

M. (Angry Workers of the World):

Γεια σας. Οι σύντροφοι έκλεισαν την παρουσίασή τους με αναφορά στο ζήτημα του πώς αντιμετωπίζουμε πρακτικά τους έμφυλους και φυλετικούς διαχωρισμούς εντός της εργατικής τάξης και θέλουμε, λοιπόν, να αρχίσουμε με μερικά παραδείγματα από τις εμπειρίες μας και τη ζωή μας στο δυτικό Λονδίνο.

Λάβαμε ένα email από έναν Πολωνό εργαζόμενο σε μια αποθήκη τροφίμων στην περιοχή που δουλεύουμε. Ήταν τσαντισμένος εξαιτίας των «πολύ ρατσιστικών συνθηκών εργασίας», όπως τις χαρακτήρισε, με τους Ινδούς εργάτες να έχουν καλύτερη μεταχείριση από τους λευκούς Ανατολικοευρωπαίους εργάτες αφού οι managers είναι όλοι Ινδοί και άρα φέρονται «καλύτερα στους δικούς τους». Μας έγραψε ένα γράμμα μετά από το μοίρασμα της εφημερίδας μας που κάναμε μπροστά από την αποθήκη, με μια πολύ μακροσκελή αναφορά πάνω στις συνθήκες εργασίας, στο οποίο γράμμα διαμαρτυρόταν για την κατάσταση. Βασικά θεωρούσε ότι αυτές οι συνθήκες ερμηνεύονται ως απόρροια του φυλετικού διαχωρισμού εντός του χώρου εργασίας. Εμείς δημοσιεύσαμε στην εφημερίδα μας το κείμενο του εργαζόμενου αλλά υποβαθμίσαμε το φυλετικό στοιχείο της ερμηνείας του. Αντίθετα, επικεντρωθήκαμε στα βήματα που μπορούν να κάνουν οι εργάτες μαζί ενάντια σ' αυτές τις συνθήκες. Σ' αυτήν την περίπτωση, ο ρατσισμός δεν ερμηνεύει πραγματικά τις συνθήκες, όμως θέλουμε να δώσουμε ένα άλλο παράδειγμα όπου πιστεύουμε ότι ο ρατσισμός βρισκόταν σίγουρα στην καρδιά των πραγμάτων.

Ένας φίλος μας δουλεύει στα γραφεία ενός εργολάβου. Στα γραφεία αυτά απασχολούνται κυρίως Ανατολικοευρωπαίοι/Ρουμάνοι εργαζόμενοι που προσλαμβάνουν οικοδόμους. Ο φίλος μας παρατήρησε ότι οι Ρουμάνοι εργαζόμενοι αποφάσισαν μεταξύ τους να μην προσλαμβάνουν μαύρους εργάτες γιατί τους θεωρούσαν τεμπέληδες και ταραχοποιούς. Μας ρώτησε τι να κάνει και του είπαμε «πρέπει να μιλήσεις μαζί τους για να λυθεί το πρόβλημα και αν δεν σταματήσουν προτείνουμε να κάνεις μια αναφορά παραπόνων, κι αν χρειαστεί, να την στείλεις στους προϊσταμένους».

Ki. (Angry Workers of the World):

Ένα άλλο παράδειγμα είναι από το εργοστάσιο που δουλεύω, ένα εργοστάσιο επεξεργασίας τροφίμων στο δυτικό Λονδίνο, όπου οι εργαζόμενοι είναι 60% γυναίκες, αλλά παρόλο που οι γυναίκες υπερτερούν αριθμητικά έναντι των ανδρών, υπάρχουν έντονες διαιρέσεις στον χώρο εργασίας σε σχέση με τι δουλειά κάνει ποιος/α: οι γυναίκες εργάζονται στη γραμμή παραγωγής, μια δουλειά που θεωρείται «ανειδίκευτη» και αμείβεται με τον κατώτατο μισθό, αν και είναι η πιο δύσκολη. Από την άλλη, οι μεσαίες και οι ανώτερες διοικητικές θέσεις καλύπτονται κυρίως από άντρες.

Οι γυναίκες παρενοχλούνται σεξουαλικά στη δουλειά. Όταν όμως θέτουμε το ζήτημα αυτό στην εφημερίδα μας που κυκλοφορεί μέσα στο εργοστάσιο, προσπαθούμε να κάνουμε σαφές το πώς σχετίζεται με τον τρόπο οργάνωσης της εργασίας. Το ζήτημα δεν είναι απλά να αναγκάσουμε τους άντρες managers να αλλά-

ξουν συμπεριφορά (αν και στο ίδιο φύλλο ξεμπροστιάζουμε τους συγκεκριμένους managers που φέρονται άσχημα), αλλά το ότι η ίδια η διαδικασία της εργασίας δημιουργεί εύφορο έδαφος για σεξουαλική παρενόχληση. Για παράδειγμα, πρέπει να δούμε το γεγονός ότι οι γυναίκες παραμένουν κολλημένες στη γραμμή παραγωγής και η εργασία τους βρίσκεται κάτω από την ασφυκτική επιτήρηση των, κυρίως αντρών, managers, οι στόχοι παραγωγικότητας είναι τόσο υψηλοί ώστε η δουλειά είναι πολύ εντατικοποιημένη με αποτέλεσμα όλοι να φωνάζουν, υπάρχει διάχυτη κουλτούρα τραμπουκισμού, έχουμε έλλειψη προσωπικού, δεν υπάρχει αρκετός κόσμος να κάνει τη δουλειά με συνέπεια ο καθένας να βγάζει το άγχος του στους από κάτω του, οι managers ασκούν μεγάλη εξουσία στο θέμα του ποιος/ποια δουλεύει υπερωρίες και ποιος/ποια όχι, και έτσι αποκτούν ευνοούμενους/ες. Χωρίς να αμφισβητήσουμε τον ρυθμό και την κουλτούρα του χώρου εργασίας εν γένει και την πραγματική οργάνωση της εργασίας, θα είναι πιο δύσκολο να εξαλείψουμε την παρενόχληση στη δουλειά.

Το τέταρτο παράδειγμα που θέλω να δώσω έχει να κάνει με το γεγονός ότι πέρυσσι συγκατοικούσαμε 7 άτομα σε ένα σπίτι για 4. Δεν μπορούσαμε να κάνουμε αλλιώς – αυτό το φαινόμενο είναι πολύ συνηθισμένο γιατί τα νοίκια είναι πολύ ψηλά και οι μισθοί πολύ χαμηλοί. Μια φορά, ακούσαμε το ζευγάρι στο διπλανό δωμάτιο να τσακώνεται και ακουγόταν σαν να χτυπούσε ο τύπος την κοπέλα του. Δεν ήμουν σίγουρη τι να κάνω εκείνη τη στιγμή – θέλω να πω ότι παντού, αλλά στην Αγγλία ακόμα περισσότερο, η ιδιωτικοποίηση της οικιακής ζωής είναι βαθιά ριζωμένη και δεν συνηθίζονται παρεμβάσεις τρίτων.

Παρόλα αυτά, τους χτύπησα την πόρτα για να δω αν η γυναίκα ήταν καλά. Όμως πώς το αναλύουμε αυτό; Από την μία, ναι, είναι μια περίπτωση ενδοοικογενειακής κακοποίησης μιας γυναίκας από έναν άντρα. Όμως η σχέση αυτή ήταν χτισμένη πάνω σε μια ανισότητα που βασιζόταν στην εξάρτηση. Εκείνη ήταν νεότερη, τα αγγλικά της δεν ήταν πολύ καλά ενώ τα αγγλικά του τύπου ήταν πολύ καλά, εκείνη δεν είχε μεγάλη αυτοπεποίθηση και είχε μια «πιο ανειδίκευτη» και πιο κακοπληρωμένη δουλειά με αποτέλεσμα να εξαρτάται από εκείνον, μοιράζονταν ένα δωμάτιο όπου κοιμόντουσαν, έτρωγαν, άραζαν 24 ώρες το εικοσιτετράωρο, 7 μέρες την εβδομάδα, πράγμα που συνέβαλε στην απομόνωση και την εξάρτηση που υπήρχε στη σχέση τους. Έτσι, πέρα από το να παρεμβαίνουμε την στιγμή που συμβαίνει κάτι, πρέπει να αντιμετωπίζουμε την υλική βάση που ενθαρρύνει τις ιδιωτικοποιημένες και κακοποιητικές σχέσεις. Στην εφημερίδα μας γράψαμε για αυτό το περιστατικό, αλλά δεν θεωρούμε ότι η κατάσταση αυτή είναι αδιέξοδη. Η αριστερά απλά θα διαμαρτυρόταν παρουσιάζοντας την εργατική τάξη ως το θύμα σε αυτή την κατάσταση, και θα κατήγγειλε την συνθήκη των ασφυκτικά γεμάτων σπιτιών, και το γεγονός ότι είμαστε όλοι στριμωγμένοι στο σπίτι και στη δουλειά έχουμε πολύωρες βάρδιες. Αλλά εμείς νομίζουμε ότι αυτό θα μπορούσε να είναι μια ευκαιρία: αφού ζούμε όλοι μαζί, γιατί δεν ανοίγουμε τις πόρτες των υπνοδωματίων; Γιατί δεν αρχίζουμε να μοιραζόμαστε το μαγείρεμα, γιατί δεν διευκολύνουμε μερικές από τις αναπαραγωγικές εργασίες που θα έκαναν τη ζωή όλων μας ευκολότερη και πιο συλλογική και παράλληλα μ' αυτόν τον

τρόπο θα καθιστούσαν δυσκολότερη την ύπαρξη κακοποιητικών σχέσεων, πίσω από κλειστές πόρτες;

M. (Angry Workers of the World):

Θα δώσω άλλο ένα παράδειγμα που επίσης αφορά σε τοπικό επίπεδο. Πρέπει να αμφισβητήσουμε την έννοια της «κοινότητας» που έχει επικρατήσει στο Ηνωμένο Βασίλειο· μιλάνε πολύ για τη «μαύρη κοινότητα» ή τη «μουσουλμανική κοινότητα». Δεν λέμε ότι οι γυναικείες κοινότητες ή οι κοινότητες έγχρωμων δεν πρέπει να οργανώνονται μαζί, αλλά ότι η οργάνωση αποκλειστικά γύρω από την κοινότητα ως μοντέλο είναι περιορισμένο γιατί δεν βλέπει την ταξική σύνθεση της κοινότητας, ότι η κοινότητα αποτελείται από διαφορετικά ταξικά στοιχεία. Π.χ. την προηγούμενη εβδομάδα πήγαμε σε μια πορεία στο Southall, που είναι μια περιοχή όπου κατά κύριο λόγο κατοικούν Ινδοί και στην οποία έγιναν εξεγέρσεις τη δεκαετία του '70 με σκοπό την εκδίωξη από τη γειτονιά του National Front (NF), μιας ρατσιστικής οργάνωσης. Ένας άνθρωπος σκοτώθηκε στη διάρκεια των ταραχών, όταν οι κάτοικοι επιχείρησαν να ακυρώσουν μια εκδήλωση του NF στο δημαρχείο που γινόταν με την προστασία της αστυνομίας. Αυτό συνέβη 40 χρόνια πριν, έτσι τώρα στην επέτειο, η εξέγερση αυτή παρουσιάστηκε σαν το σύνολο της «ντόπιας κοινότητας» (δηλαδή Ινδοί Punjabi) να είχε κατέβει στο δρόμο. Ωστόσο αυτή η κοινότητα, ακόμα και τη δεκαετία του '70, τόσο από φυλετική όσο και από ταξική σκοπιά, ήταν πολύ ανομοιογενής, δεν αποτελούσε μία κοινότητα. Έκτοτε, η τοπική κοινότητα έχει γίνει μάλιστα ακόμα πιο ανομοιογενής ταξικά αφού στο μεταξύ σχηματίστηκε και Ινδική Punjabi αστική τάξη. Ταυτόχρονα, το κράτος, ειδικά μετά τους Νέους Εργατικούς τη δεκαετία του '90, ενθαρρύνει την έννοια της κοινότητας (της Βρετανικής Μουσουλμανικής κοινότητας, της Βρετανικής

Ασιατικής κινότητας και πάει λέγοντας) ενώ ταυτόχρονα, οι πιο φτωχοί λόγω λιτότητας εξαρτώνται όλο και περισσότερο από τους «κοινοτικούς πόρους», όπως το δωρεάν φαγητό στους ναούς και τα τζαμιά ή τους λεγόμενους «κοινοτικούς εράνους». Έτσι, η κοινότητα έχει γίνει κάλυψη για υπέρμετρη εκμετάλλευση. Εμείς, ως δίκτυο αλληλεγγύης, βοηθάμε άτομα με προβλήματα, άτομα της εργατικής τάξης και έχουμε υποστηρίξει μετανάστες προλετάριους ενάντια στους σπιτονοικοκύρηδες τους, τους εκδότες των αδειών διαμονής και τα αφεντικά της «κοινότητάς τους». Αυτοί οι εκμεταλλευτές χρησιμοποιούν τους δεσμούς της κοινότητας και την εξάρτηση των νεοεισερχόμενων μεταναστών από αυτήν για να τους πάρουν μέχρι και την τελευταία δεκάρα και να τους πληρώνουν κάτω από τον βασικό μισθό. Όταν αντεπιτεθήκαμε, κατηγορήσαν τους προλετάριους ως «προδότες της κοινότητας». Με αυτή την έννοια, λοιπόν, θεωρούμε ότι πρέπει να κριτικάρουμε τη χρήση του όρου «κοινότητα» από την αριστερά – για παράδειγμα μιλάει για ρατσισμό, ισλαμοφοβία, την κοινότητα, γιατί άθελά της συμβάλλει σε αυτού του είδους την υπέρμετρη εκμετάλλευση.

Ki. (Angry Workers of the World):

Το τελευταίο παράδειγμα είναι πιο διεθνές: Το κίνημα «Black Lives Matter» προωθεί μια ανάλυση της αστυνομικής βίας, η οποία θέτει στο επίκεντρο τη φυλή, και αφήνει εκτός της θεωρίας του τις ταξικές διαφορές και τα ανταγωνιστικά συμφέροντα μέσα στη μαύρη πολιτική ζωή, καθώς και το γεγονός ότι οι περισσότεροι άνθρωποι που σκοτώνονται από την αστυνομία είναι φτωχοί λευκοί. Οι μαύροι σκοτώνονται και στοχοποιούνται από την αστυνομία δυσανάλογα περισσότερο από τους λευκούς, κυρίως επειδή είναι δυσανάλογα περισσότερο φτωχοί, και εντάσσονται στο πλεονάζον κομμάτι του πληθυσμού.

Ποιό είναι λοιπόν το συμπέρασμά μας; Είναι άχρηστο να κάνει κανείς έκκληση στην ενότητα της εργατικής τάξης - πρέπει να υποστηρίξουμε τους αγώνες από τα κάτω ενάντια στις εσωτερικές σεξιστικές και ρατσιστικές ιεραρχίες εντός της τάξης. Μα πρέπει να το κάνουμε αυτό έχοντας στο νου τον στόχο της ταξικής ενότητας.

Για την κατάργηση της υλικής βάσης της καταπίεσης των γυναικών θα χρειαστεί μια υλική επανάσταση αντί μια επανάσταση στη γλώσσα ή στον λόγο. Για την κατάργηση της μητρότητας και της οικογένειας χρειάζεται μια ολοκληρωτική υλική αλλαγή της αρχιτεκτονικής και του τρόπου που παράγουμε τη ζωή μας.

Το ίδιο ισχύει για τον ρατσισμό. Η υλική βάση του ρατσισμού σήμερα είναι η τάση του κεφαλαίου να δημιουργεί πλεονάζοντες πληθυσμούς και άνιση ανάπτυξη μεταξύ διαφορετικών περιοχών του πλανήτη. Θα χρειαστεί μια εργατική επανάσταση για την κατάργηση της αγοράς εργασίας και της αγοράς εν γένει.